

„Очаране наочаре“, Светлана Велмар-Јанковић Чаробне приче о Београду

Ако прочитате књигу „Очаране наочаре“, добро ћете упознати једног јунака који је леп, поносан, слободољубив, који сваког радо прими у свој загрљај и који невероватно одолева времену. Знам да сте се већ заинтересовали и зато ћу вам открити његово име, он се зове Београд.

Никад нисам имала прилику да на овако занимљив начин сазнајем о историји мог града као што то пружа књига „Очаране наочаре“. То је предивна авантура кроз време која нас води у давнине, чак седамдесет векова пре Христа, а потом кроз историју до блиске прошлости. А све то захваљујући необичном поклону који дечак Лука добија за свој рођендан. Ради се о чаробним наочарима уз помоћ којих Лука са својом сестром Миленом може да зарони у прошлост и непосредно посматра људе који су у различитим историјским периодима насељавали простор око ушћа Саве у Дунав, односно простора нашег главног града. Књига се састоји од седам прича из старог времена и исто толико прича у којим Лука и Милена у садашњем тренутку коментаришу оно што су видели у прошлости. Уживала сам у свакој причи из давнина. Прво сам упознала храброг, племенитог дечака Аика који је живео у Винчи и који је са својим псом и мајком видарком успео да спаси своје село од страшног пожара. Одушевила ме је винчанска култура и људи који су успели да хиљаду година сачувају мир. Затим упознајем Келте који су били ратници, рудари и ковачи, код којих је сва имовина била заједничка јер су били толико сложни. У причи о њима сусрећемо девојчицу Еду која преко свог необичног јаренцета открива лековити извор који се налазио на месту данашње Вишњичке Бање. Затим имамо прилику да упознамо римско време када је наш град носио име Сингидунум, то је испраћено топлотом причом о пријатељству племићког дечака Луција и његовог оданог роба Апија који је због оданости и жеље да спаси друга, спреман да стане пред разјареног лава и умири га. Потом следи прича о времену које је донело светлост нашим словенским прецима јер су тада добили писменост, управо се помињу ученици Ђирила и Методија који пролазе кроз наш град и који су од непознатих плаћеника били нападнути, али се све срећно завршило

захваљујући птици крагују која је уз помоћ осталих птица победила плаћенике. Нарочито сам уживала у епизоди о Деспоту Стефану Лазаревићу у чије време је време је Београд био слободан, леп и моћан. О том периоду више сазнајемо кроз причу о дечаку Витку који је био одани Деспотов слуга и који уз помоћ змије која је једном спасила Деспоту живот, открива чудотворни извор који спасава живот и принцези Оливери. Тај чудотворни лековити извор је извор Свете Петке, на Калемегдану. Затим долази величанствено време Карађорђа и та важна 1806. година, када је Београд, бар на неко време био ослобођен турске власти. Опет су деца главни ликови, дечаки Пеђа и Неша уз помоћ паметног и храброг пса Рође откривају подземне пролазе и тиме помажу нашим устаницима и Карађорђу да победе. Последња, најлепша историјска епизода везана је за април 1867. године када је кнез Михаило мудрим преговорима и без капи проливане крви од Султана добио кључеве Београда и када се коначно над нашим градом завијорила српска застава. Симболично, то се све догодило баш на празник Цвети, тада је кнез Михаило на свом прелепом сребрном белцу пројахао ослобођеним Београдом. И овог пута једано дете је допринело срећном развоју догађаја, то је дечак Немања који је предосетио да је кнежев коњ у опасности и који је успео да убеди одрасле из кнежеве пратње да се коњ излечи и тако омогући да кнез величанствено прође кроз град и одушевљене масе људи. Примећујемо да је књижевница Светлана Велмар Јанковић у све своје историјске приче као главне ликове увела децу и животиње и то је много допринело да се вежем за ову књигу и да неосетно научим толико тога о историји мог града.